

Persbericht

Plaats
Middelburg

datum
23 januari 2009

Van
Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Zeeland boekt een record aan starters in 2008

Economische crisis of niet, voorlopig starten nog steeds veel mensen in Zeeland een eigen zaak. In 2008 telde de Kamer van Koophandel ruim 1.800 starters in Zeeland (+3%). Voor het derde jaar achtereen is hiermee een nieuw record geboekt. Wel is de tweede helft van 2008 een dalende lijn ingezet. Het aantal bedrijven dat gestopt is, is daarnaast flink gestegen. Zo lag het aantal opheffingen in het laatste kwartaal ruim 4% hoger dan een jaar eerder.

De Kamer van Koophandel verwacht dat er dit jaar minder starters geteld worden dan in 2008. Door de economische tegenwind zijn de vooruitzichten minder gunstig. Dit verhoogt de drempel om te starten. Ook de terughoudendheid van de banken speelt een rol. Hierdoor komen starters minder makkelijk aan startkapitaal. Wel leert de ervaring dat, in crisistijd, mensen ook noodgedwongen besluiten om voor zich zelf te beginnen, zegt de Kamer van Koophandel. Veel oudere werknemers moeten afscheid nemen van hun baan in loondienst. Noodgedwongen gaan zij aan de slag met een eigen bedrijf.

Opheffingen

Ook verwacht de KvK dat het aantal opheffingen van bedrijven meer zal zijn dan in 2008. In het vierde kwartaal van 2008 waren er 4% meer opheffingen, vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder. Hierbij wijst de KvK er wel op dat het niet alleen gaat om bedrijven die vanwege de economische crisis in de problemen zijn gekomen. Vaak speelt ook de leeftijd of gezondheid van een ondernemer een rol. Bij gebrek aan opvolging kan bijvoorbeeld een economisch gezond bedrijf ophouden te bestaan. Ook veranderende wetgeving kan een rol spelen, waardoor de motivatie van ondernemers kan teruglopen. Over heel 2008 gaat het om 1.400 opheffingen, een groei van bijna 3% (landelijk 4,7%). Door de opheffingen in 2008 zijn circa 2.300 arbeidsplaatsen in Zeeland verloren gegaan. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de banen die de startende bedrijven opleverden (circa 1.800). Daarnaast leverden de overige oprichtingen (waaronder nieuwe filialen) ook circa 900 banen op.

Faillissementen

Bij de faillissementen ziet de KvK ook pas recent een opgaande trendlijn. Een faillissement kent door financieel-juridische aangelegenheden een langere doorlooptijd. Daarom verwacht de Kamer van Koophandel pas in de loop van dit jaar een duidelijke toename. Het lijkt er op, gelet op de sterke toename van het aantal opheffingen, dat veel ondernemers het niet op een faillissement laten aankomen en al in een eerder stadium stoppen met hun onderneming.

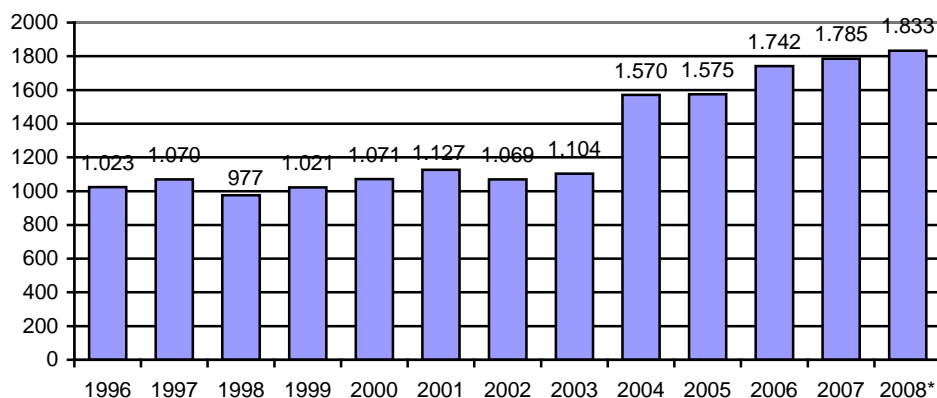
Starters

De groei van het aantal starters in Zeeland blijft wel duidelijk achter bij het landelijke groeicijfer (+8%). De achterstand van Zeeland kan vooral worden toegeschreven aan de tweede helft van 2008. Zowel het derde kwartaal (-2%) als het vierde kwartaal (-5%) zitten in de min. Deze teruggang wordt al snel in verband gebracht met de economische crisis.

Opvallend is wel dat deze daling landelijk nog niet zichtbaar is. Indien de verdeling van het aantal starters over de verschillende sectoren wordt bekeken, blijkt dat de bouw koploper is met 281 starters. Dit komt overeen met 15% van het totaal. De facilitaire diensten en de detailhandel (beide 14%) completeren de top 3.

Een sterke toename zien we bij het aantal starters in de gezondheidszorg en welzijn. Waarschijnlijk door de toegenomen marktwerking in de zorg zien veel ondernemers kansen. In sectoren als de persoonlijke diensten, vervoer en bouw is het aantal starters in 2008 juist gedaald. De bouwsector behoorde de laatste jaren steevast tot de snelste groeiers.

Ontwikkeling van het aantal starters in Zeeland tussen 1996 en 2008

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

* voorlopig cijfer

Over heel 2008 zijn in de detailhandel de meeste opheffingen geregistreerd. Bijna 290 detaillisten hebben vorig jaar hun deuren gesloten, ongeveer 20% van het totaal aantal opheffingen. Ook sectoren als de facilitaire diensten en de persoonlijke diensten (beide 11%) relatief veel opheffingen. In 2008 zijn in de horeca 119 ondernemingen beëindigd, een toename van 11% ten opzichte van 2007. Ondanks dat een relatie tussen het aantal opheffingen en het rookverbod op basis van de cijfers niet kan worden aangetoond, is de toename volgens de KvK wel opvallend.

Voor meer informatie:

Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Sandra Leenders, T (076) 564 69 34 of M (06) 41 76 80 95. E sandra.leenders@kvk.nl

Marc Volleman, T (0118) 67 35 34 of M (06) 83 16 27 06. E marc.volleman@kvk.nl